

Апсны Ахәынҭкаррате

Ареспубликате әйн арратәус әәр а «А снымедиа»

2025 ш. апрель 24 № 29-30 (21 635)

Амшапы ал҆хаша шыимазааит!

Адныхәалара

«Апсны Ахада Бадра Гаврила Апсны жәлар ирыдинхәалеит Машныхәа.

«Акыр иапсоу җажәлар! Гәык-псык ала Апсны ақырсынцә зегы ирыдисныхәалоит Христос Ибзахара Аныхәа Лаша – Аиашахатарә дунеи ақны аныхәа хадакәа ируаку!

Ари амш лаша адунеи зегы ақны миллионыбы ауаа ирзаанагоит ағәрыгъара, ағәытга, аңғельга ааста ақынара аиаира шаго ағерагара.

Машапы – убри афыза аамтоуп, ҳарт ۋاپخەا ھەن җархойт адуюхате малқәа рахь, иаңгәлахаршоит ағашатара, арыцхайбашьара, нак-аак аицхыраара. Ари аныхәа ҳарт зегъ ҳаиднакылоит атынчреи ахәуенкәшәарен аөүрзышәарафы, аус қыиқәа рахь ағаңпыхәара хнатоит.

Абри амш сисир аены таацәара-ципхъаа ирзеиңбасшоит ағабзиша, аманшәалара, атынчра, ақынара. Машапы иарлашааит шәйеннатқәа, итәаит гәырьбара-ла, пхаррала, насыла!

Амшапы ал҆хаша шыимазааит! Җа-анбзиала!»

Кириенко иажәа дамеижъеит

Ахсаалагақәа рытара иалагеит

«Ишдыру еипш, Апсны Ахада ито-убашытцаара аеалархәразы Апсны дааны дыкан Урыстәылатәи Афедерация Апрезидент Иусбартта аналхәфы актөи ихатыпуш Сергеи Владилен-ица Кириенко. Уи хыпхъазара раңзала имаз аиыларәкаә рәғи ихәеит Москва, Бадра Гаврила Урыстәыла Апрезидент Владимир Путин даниңылоз иштихиз азтцаарақәа зегы ртып ишикәтцао.

Убас, апрель 18 азы еиқеаахеит Апсны ихатыпуша Урыстәылатәи атәйлауафора змоу атәнчафәа ахсаалагақәа рытара. Уи рхы аладырхәт ПСБ ахантәафы ихатыпуш Михаил Дорофеев, Апсны Ахада Бадра Гаврила, Апсны Урыстәылатәи Афедерация азхаржәхәаф Михаил Шургалин.

«Апсны Ахады Аиаира Амилат банки рыйгыларала, Урыстәыла Апрезидент инапынца нағауа, иа-иңмирыкъазакәа Апсны инхаа җетылауа атәнчахәаа рытаразы ПСБ җәаәа къаәк илагданы еиңнакааит

(Алгарта 2-тәи ад.)

Ишьақәырғәтәоуп Аминистрцәа Реилазаара ашьақәылазааша

«Апсны Ахәынҭкарра Ахада Гаврила Бадра Аминистрцәа Реилазаара ашьақәылазааша ашьақәырғәтәоразы Ауспәка инапы атаиқсит.

Аилазааша өңец ала Апзы-министр 5-өвли ахатыпуша имоуп. Ахабыра реилазаарақны 15 министрра үкоуп, ахәынҭкаррате улаккәа 9.

Аминистрракәа:

- 1) Апсны Ахәынҭкарра ағынҭкәтәи аусқәа Рミニнстра;
- 2) Апсны Ахәынҭкарра ағәабзиа-рахъчара Аминистрра;
- 3) Апсны Ахәынҭкарра адә-ныхәтәи аусқәа Рミニнстра;
- 4) Апсны Ахәынҭкарра акультура Аминистрра;
- 5) Апсны Ахәынҭкарра атәйлахъ-чара Аминистрра;
- 6) Апсны Ахәынҭкарра ашәах-тәкеи аизгатәкәи Рミニнстра;
- 7) Ачыдалкаат җаңылашыаша-рзы Аминистрра;
- 8) Апсны Ахәынҭкарра атара Аминистрра;
- 9) Апсны Ахәынҭкарра ақытән-хамма Аминистрра;
- 10) Апсны Ахәынҭкарра асоци-алтә еиқыршәарен адемографи-ата политикии Рミニнстра;
- 11) Апсны Ахәынҭкарра атуризм Аминистрра;
- 12) Апсны Ахәынҭкарра афи-нансқәа Рミニнстра;
- 13) Апсны Ахәынҭкарра аеконо-мика Аминистрра;
- 14) Апсны Ахәынҭкарра афым-цамч Аминистрра;
- 15) Апсны Ахәынҭкарра аиусты-ция Аминистрра.

Ахәынҭкаррате улаккәа:

- 1) Апсны Ахәынҭкаррате бывшәате политикизы аилак;
- 2) Аеар рүсүәи аспорти рзы Апсны Ахәынҭкаррате улакы;
- 3) Апсадылахъ архынхәразы Апсны Ахәынҭкаррате улакы;
- 4) Аимадареи, амассатә комму-никациақәи, ацифрата өниреи рзы Апсны Ахәынҭкаррате улакы;
- 5) Астандаркәи, ахархәаратәи атехникатәи хылапшразы Апсны Ахәынҭкаррате улакы;
- 6) Астатистиказы Апсны Ахәынҭкаррате улакы;

- 7) Ахәынҭкаррате мазареи ахататәреи анапхгара рытаразы Апсны Ахәынҭкаррате улакы;
- 8) Акологиеси адгылхархәарен рзы Апсны Ахәынҭкаррате улакы;
- 9) Апсны Ахәынҭкаррате җазал-храте улакы

Аминистрцәа Реилазаара иалоу ахәынҭкаррате улаккәа амат-зурәкәе:

- 1) Апсны Ахәынҭкаррате вете-ринартә матцзура;
- 2) Атиаакәа ркарантин азы Апсны Ахәынҭкаррате инспекция;
- 3) Апсны Ахәынҭкаррате мигра-циате матцзура;
- 4) Апсны Ахәынҭкаррате архи-

втә улаккәа;

5) Апсны абнанхамма Ахәынҭкаррате улаккәа;

6) Апсны Ахәынҭкарра ато-урьс-культуратә түнх ахъчарасы Ахәынҭкаррате улаккәа;

7) Архитектуреи ақалақыргы-лареи рзы Апсны Ахәынҭкаррате улаккәа;

8) Адгылхархәарен ақадстри-рзы Апсны Ахәынҭкаррате улаккәа;

9) Шытапкылатәи аргыларазы Апсны Ахәынҭкарра аусқәа;

10) Апсны Ахәынҭкарра афым-цамч Ахәынҭкаррате улаккәа;

11) Апсны Ахәынҭкарра ақытән-хамма Ахәынҭкаррате улаккәа;

12) Апсны Ахәынҭкарра афи-нансқәа Рミニнстра;

13) Апсны Ахәынҭкарра аеконо-мика Аминистрра;

14) Апсны Ахәынҭкарра афым-цамч Аминистрра;

15) Апсны Ахәынҭкарра аиусты-ция Аминистрра.

Апсны Ахәынҭкарра аиусты-ция Аминистрра иаддоуп Апсны Ахәынҭкаррате архивтә улаккәа аганахъала аусқа напхгара атара.

Акологиеси адгылхархәарен рзы Апсны Ахәынҭкаррате еилак-кәа иаддоуп:

1) Апсны абнанхамма ахәынҭкаррате улаккәа;

2) Апсны Ахәынҭкарра адгылхархәарен ақадстри рзы Ахәынҭкаррате улаккәа русура азенпш напхгара атара.

Апсны Ахада Иуспәкақәа ры-ла:

«Апсны Ахәынҭкарра Ахада Гаврила Бадра Аминистрцәа Реилазаа-ра хаталатәи ашьақәылазааша

«Апсны Ахәынҭкарра Аминистр-цәа Реилазаарасы (Ахабыра) Апсны Ахәынҭкарра Аконституциатә закәан инақыршәаны иадоуп:

«Нанба Җыансыхә Едуард-ица – Апсны Ахәынҭкарра Апзы-министр иадыпшыасы;

«Ҳағба Тарас Мирон-ица – Апсны Ахәынҭкарра Апзы-министр иадыпшыасы;

«Акыбиа Иатыр Рауф-ица – Апсны Ахәынҭкарра Аминистрцәа Реилаза-ра Аппарат Аналхәасы.

«Миносиан Вараздат Мелкон-ица – Апсны Ахәынҭкарра Апзы-министр иадыпшыасы;

«Киут Роберт Витали-ица – Апсны Ахәынҭкарра Апзы-министр иадыпшыасы;

«Акыбиа Иатыр Рауф-ица – Апсны Ахәынҭкарра Аминистрцәа Реилаза-ра Аппарат Аналхәасы.

«Барцыш Олег Мас-ица – Апсны Ахәынҭкарра адәнәхәтәи аусқәа рミニнстр;

«Ақәбәда Даур Вадим-ица – Апсны Ахәынҭкарра акультура аминистр;

«Анва Владимир Иван-ица – Апсны Ахәынҭкарра атәйлахъчара ами-нистр;

«Бытәба Едуард Валериан-ица – Апсны Ахәынҭкарра агәабзиархъ-чара аминистр;

«Алгарта 2-тәи ад.)

Ахәынҭкаррате бывшәате поли-тиказы аилак җәа.

Акологиазы Апсны Ахәынҭкаррате еилаку аекологи-еи адгылхархәарен рзы Апсны Ахәынҭкаррате еилак җәа.

Арғылареи анхартә-коммунал-тә нхамфазы Апсны Ахәынҭкаррате улаккәа архитектуреи ақалақыргы-лареи рзы Апсны Ахәынҭкаррате еилак җәа.

Апсны Ахәынҭкарра аекономика Аминистрра иаддоуп астандаркәи, ахархәаратәи, атехникатәи хы-лапшразы Апсны Ахәынҭкаррате еилак җәа.

Апсны Ахәынҭкаррате ақытән-хамма Ахәынҭкаррате улаккәа;

1) Апсны Ахәынҭкаррате вете-ринартә матцзура;

2) Атиаакәа ркарантин азы Апсны Ахәынҭкаррате инспекция;

3) Апсны Ахәынҭкаррате мигра-циате матцзура;

4) Апсны Ахәынҭкаррате архи-

«Ахаақә рныхәа» Амшап иазкны

Ацәыргақәтца

Наира Сабекиа

д Амшап ныхәа аламталас Ақәа ақалақ аресторан «Магнолия» ахыбраға имфаптган «Ахаақә рныхәа» зыхъзу ацәыргақәтца. Абар шытә жәашықәсуп ари аныхәа мәфапы суенжытә. Үи еңеңкаант Апсны ахәахәттә ааглыхратә палата анапхарала.

Сынта ари аныхәа реаладырхәйт 60-фыл акондитерцә. Арақа атаақәсеп, аахәафәсәи рзын имазеин, гъама ҳаракы үкәтәз афатә хакәа, апаска, аторт, ашоклад аилху, амшапы кәтәткәа, ацәашы пышзакәа, ацәашықәа зтадырғыло. Исаидкыланы иуҗозар, асеинш ацәыргақәтә амфаптара стимул бзиуп ҳондитерцә рзы, урт есышықса еиха-еиха рәззара еизихаует. Аиқекаа Тамила Мерцхалаа лажәақәа рыла ачысқатсафцә бзиза иро бу апрофессионалтә фазарах ахагалара иаамтоуп. «Хара хыпхъазара раңзала атуристтәа зтауа тылоуп, убри ақынта иахъатәи аамта ҳақәшәо ҳақазароуп», – лхәеит уи.

Ахәахәттә ааглыхратә палата адгылара рнатоит абиенес мач знапы алаку, иара убас акондитерцәағы. Дара есышкәса ипшаует, ари аусхк

иадрыпхъалот ачысқатсафцәа өа-раңағы, иара убас сынта араалыц қырырғеит уаанза иалахәыз, ахъахәқәа зтадырғыло.

Улапш рыйдалон Алиона Цнария лнапкынтақәа, акулич, апченча, ашәткәа амастика иалху. Җыц сынтаатәи «Ахаақә рныхәа» зеалазырхәз дыруаңкүп Светлана Инапха, лара егырт акондитерцәа дызларе-ипшымхаша ала, ицәрылгейт амшаптә Венатәи амажәа (пасхального Венского теста) иалху ауса. Уи хышишкәса түеит ари афыза ачысқк қалтоижүеи «апхъа афназы иззит, уи зларзуз аформа сыман, нас исықман-

шәалахозшәа анызба ағаттақәагы сыйдискило салагеит», – лхәеит лара.

Ацәыргақәтца иалахәыз зегы узлардырғыхъалашац раңаан. Ирымоуп раңаты гъама, рнапкынтақәа раңца-рағы аиндивидуалтә знейшы. Акондитертә наплакы «Бүшеш» еңеңкаант ацәыргақәтца атаафцәа, мачғомызт. Уи аихыбы Жанна Бабаин изгәлдеит: араалыц зетын зхатбизиара ҳараку аалыцқәа ишрүлху, апшара адагы шыс хырхагу. Дара ғынтауп сынта ари «Ахаақә рныхәа» реаладырхәеижүеи. Есышкәса иацлонит ари аусмаптатә зеалазырхәирп зтаду хыпхъазара.

Зегы бзиала шәаабеит хәа раҳәо ашкол аштағы шәаҳәаралеи кәашаралеи ирпүлелит. Анафс дара нарыпхъеит аибашьреи аүьеи рмузеи ахь. Ахәйлпаз иацтан акттә зал ақны. Арақа ифнагалан Апсни, иара убас ари ашкол рибараққәа. Атаафцәа еитархәеит ашкол ашъақәгылашы атоурых.

Аиубилеи иаңаа засасцәа зегы бзиала шәаабеит хәа ралхәеит ашкол адиректор Изабелла Ажыпхәа, иалылкаант ачыраара рызто зегы.

Ашкол еиуеипшым ашықәсқәа раан напхуга артон Михаил Кепалба, Алексеи Герия, Леонти Чантурия, Астамыр Лакербаиа. 1995 шықеса инаркны 2010 шықесанза ашкол еиҳабыс дықан еицырдыра аматематика артасы Аделаида Қапқха.

Ари аены иргәладыршәеит артасафратә ус акыр изааңсахъяз, насығы шықыраңа ала уақа аус зуаз артасафцәа, Апсны Ачыныңтәйлатә еибашьраан итахас ашкол ауштымтәцәа, изаамтамыкәан зыдунеи зыпсақыз аветеранцәа.

Иаҳва Витали Попков ихъз зху Гагратәи абжъаратә аурис школ №2 – ари зығаңзара ҳараку, 50-фыл инарзынаңшу артасафцәа аус ахырыа еилазаароуп. Арақа атара ртодит 820-фыл атасафцәа.

Араион ахада Иури Ҳагәыш шықызала аднықәалара қантептәт актәи ихатыпугас Адамыр Ҷышәба.

Иара убас ашкол анапхуга лымкаала итабуп хәа ралхәеит Гагра атара ақәша аихыбы Мадина Ажыпхәа.

Асасцәа идьран ашколхәынчәа рымч ала еиқекааз ашәаҳәаратә, ақәашаратә қәғыларақәа.

Асахъатыхызы ицәыргақәтца

Ахъз ҳаракы зеапсазтәэз

д Имфапысит асахъатыхызы Руслан Габлия итыхымтакәа рцәыргақәтца. Ақаза ду инапкынтақәа рбариц арах амфахытит Апсны Ахада Бадра Гәынба, асахъатыхызы ифызыцәа, иқазара абзиабағацца.

Ацәыргақәтца аартуа, уи аиқекааф Ельвира Арсалыа атаафцәа ирзыналгейт дәеа хұсис бзиак – Руслан Габлия Апсны зеапсазтәэз асахъатыхызы хәа ахъз ҳаракы ихтсоуп.

Иара иаҳва аус адиулоит ағыханца, аграфика, аскульптура, даара амехак тбаауп иусура, ирениара.

«Анатиурмортти апатрети, апшашәи анатуреи» ҳәа зыхынциз ҳаталатәи ицәыргақәтца иханахәоит уи ирениара зөгө тема хаданы ишагаңылсуа, анатиурмортти, апатрети.

Ацәыргақәтца аиқекааф Ельвира Арсалыа изағәләтоит, ацәыргақәтца ушар шауда ф-хәтакны анатиурмортқәе, апатреткәеи ҳәа. Раңхазатәи анатиурморт асахъатыхызы иаптицент апандемия аамтазы. Зегы ағыны ҳағназықыз аамтаз, автор инағоит абрі ажанр ақырға ағадцалара.

Аббатәи ахәта – апатреткәа хыпхъазара раңаала иаптицад рәғы асахъатыхызы аамтак ицану ифызыцәа рхәғсахъақәа аайрғашеит. Руслан итыхымтакәа ағады хада асахъала – аиғаштәра ақәзам, иара

изы ихадароуп адоухатә апсхихолигат таулара рнырпшра. Ацәыргақәтцағы анатиурмортти, апатрети еңеңгылом, урт дара-дара еиҳағы ихеибартәаеит», – азгағалтейт Ельвира Арсалыа.

Ацәыргақәтцағы атаафцәа зыранхоз апортретқәа иракуап: Владислав Арзынба ипортрет 2022 шықесазы итыхыз. Ааңғаа иаптицад ипортретқәа: Къасу Ҳагба, Җали Җаппуа, Лиубов Сосналиева, астудентка зыхызы.

Анатиурмортқәа ртәи ххәозар: «Ашәткәе аскрипкеи», «Анатиурморт адига инструмент зну», «Ашәткәа аиатқағағ». Апсны асахъатыхызыцәа Рендиғыла алахәыла, Үрістәыла асахъатыхызыцәа Рендиғыла иалоуп Руслан Габлия дағсатқәаны ихтсоуп Апсны зеапсазтәэз асахъатыхызы хәа ахъз ҳаракы.

Н.Санцба

Гагратәи абжъаратә школ 120 шықеса ахытит

Аиубилеи азгәартеит

Аманда Анталаа

д Гагратәи аибатәи абжъаратә школ ибено атоуры шыншоуп. Раңхъазакәни апринц Ольденбургски ибзоурала 1904 шықесазы иаартын ауахәаматә школ.

1911 шықеса инаркны 1921 шықесанза ф-класск рыла ишы-акәгылаа артис Ольденбургски иптиут ақхәйт. Анафстәи оғышықәса раан Гагратәи жә-класск змаз школхеит. 1933 шықеса инаркны

1946 шықесанза Гагратәи абжъаратәи ашкол ахъзын, анафс аурис школ ҳәа.

Ачыныңтәйлатәи еибашьра ауашықәсқәа раан ахыбрағы иаартын агоспиталь. Аамтала ари ашкол ағыи икән ақыртуа педагогикатә тарапиурта. 1947 шықеса инаркны 11 класс атараҳыны иаасит.

1963 шықесазы иара шыақылыгы-и-шоукы рыла - 2-тәи 4-тәи. Аха 4-тәи ашкол азы ахыбра андрыгыла нахыс иара инағаны 2-тәи аурис школны иқалеит. 2003 шықеса инаркны Гагратәи 2-тәи аурис школ ихъз ахуп Асовет Еидыла ғынтыны Ағырхатда Витали Попков. Аиубилеитә хәйләпзазы иаңаа

зегы бзиала шәаабеит хәа раҳәо ашкол аштағы шәаҳәаралеи кәашаралеи ирпүлелит. Анафс дара нарыпхъеит аибашьреи аүьеи рмузеи ахь. Ахәйлпаз иацтан акттә зал ақны. Арақа ифнагалан Апсни, иара убас ари ашкол рибараққәа. Атаафцәа еитархәеит ашкол ашъақәгылашы атоурых.

Аиубилеи аиаа засасцәа зегы бзиала шәаабеит хәа ралхәеит ашкол адиректор Изабелла Ажыпхәа, иалылкаант ачыраара рызто зегы.

Ашкол еиуеипшым ашықәсқәа раан напхуга артон Михаил Кепалба, Алексеи Герия, Леонти Чантурия, Астамыр Лакербаиа. 1995 шықеса инаркны 2010 шықесанза ашкол еиҳабыс дықан еицырдыра аматематика артасы Аделаида Қапқха.

Ари аены иргәладыршәеит артасафратә ус акыр изааңсахъяз, насығы шықыраңа ала уақа аус зуаз артасафцәа, Апсны Ачыныңтәйлатәи еибашьраан итахас ашкол ауштымтәцәа, изаамтамыкәан зыдунеи зыпсақыз аветеранцәа.

Иаҳва Витали Попков ихъз зху Гагратәи абжъаратә аурис школ №2 – ари зығаңзара ҳараку, 50-фыл инарзынаңшу артасафцәа аус ахырыа еилазаароуп. Арақа атара ртодит 820-фыл атасафцәа.

Араион ахада Иури Ҳагәыш шықызала аднықәалара қантептәт актәи ихатыпугас Адамыр Ҷышәба.

Иара убас ашкол анапхуга лымкаала итабуп хәа ралхәеит Гагра атара ақәша аихыбы Мадина Ажыпхәа.

Асасцәа идьран ашколхәынчәа рымч ала еиқекааз ашәаҳәаратә, ақәашаратә қәғыларақәа.

Ирапхъагылоу ҳхыыбәар

Саида Ҳаразия

д Гәдоутатәи ахъытты ансамбл «Адац» Санкт-Петербург имфапысат аконкурс «Амилатта күльтурақәа ркәлендископ» ағыи иапса-хеит ағран-при. Ари аусмаптатә, акульптура-тоурыхтә фестиваль «Ажәларқәа реиғызара» иахәтәкын, уи рхы аладырхәйт Үрістәыла еиуеипшым аргионқәа рқын-тәи қындағажәеижәеба қынзға ахапшыгаратә ғәйләпкәа.

Ари аусмаптатә ақнны ахъытты ақәшарата ансамбл «Адац» ина-рыгзит ф-кәешаралар – «апсуга чара кәашара», иара убас «канхаға арықаашара».

Гәдоута араион ахада актәи ихатыпугас Витали Агрба, Гәдоута араион абыргацәа рхеилак ахантәағы Валико Гобечиа «Жәларб-

жъаратәи акульптура-тоурыхтә ын-хәақәа» рфестиваль ақнны аиаира згаз ансамбл «Адац» Апсныға иа-ныхынхә ирдырынхәләйт. Урт ирзенгъаршыит раңхъақа еиҳа ақәфиаралареи аманшәалареи.

«Хансамбл раңхъазакәни ауп ас еиңш зыменхак тбаауп аусмаптатә рхы аналадырхә. Ахъытқәа даара ргы ҳыт-хытуан, аха да-ра уи рнымпшит. Рықәгылараан, иқыпшзуо ақәашаф - хәышықәа зхытца, асценхы дәнәрәп, ахәапшыцәа ршыапы икәвиланы ауп рнапы шеиниркъоз» ҳәа «Sputnik» аинтервью анрылтоз инатшыны изгәлләйт ахъытқәа азықасты Амина Цеиба. Атыхәтәан, афести-валь аиқекаацца «Евразия ақазареи акульптуреи иапсуга аусзүфы» ҳәа ахъыттарәи хъзы иаңаршыит ансамбл «Адац» асахъарыратә напх-гасы, Апсны зеапсазтәэз артист Руслан Дбар.

АПСНЫМЕДИА

gazeta-apsny.info
apsnygazeta@mail.ru

а ел: +7 (840) 226-15-75 / 226-59-73
а ы ы : А сны, А ә а , Ажәнба им а, 9

Аредак